

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 57/12

Luksemburg, 3 maja 2012 r.

Wyrok w sprawie C-337/10
Georg Neidel / Stadt Frankfurt am Main

Przy przejściu na emeryturę urzędnik ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego, jeżeli z powodu choroby nie mógł w całości lub w części skorzystać z prawa do minimalnego corocznego płatnego urlopu w wymiarze 4 tygodni

Przepisy krajowe mogą jednak wykluczyć zapłatę ekwiwalentu pieniężnego w przypadku ewentualnego prawa do dodatkowego płatnego urlopu

Dyrektywa 2003/88/WE dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy¹ stanowi, że państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by każdy pracownik był uprawniony do corocznego płatnego urlopu w wymiarze co najmniej 4 tygodni. Ten minimalny okres corocznego płatnego urlopu nie może być zastąpiony wypłatą ekwiwalentu pieniężnego, z wyjątkiem przypadku, gdy stosunek pracy ulega rozwiązaniu.

Georg Neidel rozpoczął pracę w służbach miasta Frankfurt nad Menem (Niemcy) w 1970 r. Sprawował on funkcję strażaka a później głównego ogniomistrza i posiadał status urzędnika. Od dnia 12 czerwca 2007 r. G. Neidel był niezdolny do służby z powodów zdrowotnych a z końcem sierpnia 2009 r. przeszedł na emeryturę.

Z uwagi na to, że zwyczajny tygodniowy czas pracy strażaków odbiega od pięciodniowego czasu pracy, G. Neidlowi przysługiwało za lata 2007-2009 prawo do urlopu rocznego w wysokości 26 dni na rok. Ponadto strażakom przysługuje prawo do urlopu uzupełniającego z tytułu dni wolnych od pracy.

Zgodnie ze znajdującym zastosowanie ustawodawstwem niemieckim, G. Neidel co do zasady powinien był wykorzystać urlop w roku, za który został on przyznany. W ustawodawstwie został jednak przewidziany okres przeniesienia wynoszący 9 miesięcy, w związku z czym urzędnicy tracą prawo do urlopu, jeżeli urlop nie został wykorzystany w trakcie dziewięciu miesięcy od zakończenia wspomnianego roku.

Georg Neidel uznał, że za lata 2007-2009 przysługiwało mu prawo do niewykorzystanego urlopu w wymiarze 86 dni, co odpowiadało kwocie 16821,60 EUR brutto. Zażądał on zatem aby miasto Frankfurt nad Menem zapłaciło na jego rzecz wspomniany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop. Po oddaleniu wniosku z uzasadnieniem, że niemieckie prawo urzędnicze nie przewiduje wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, Georg Neidel wniósł skargę do sądu.

W tym kontekście Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (sąd administracyjny we Frankfurcie nad Menem, Niemcy), do którego została wniesiona skarga zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z kilkoma pytaniami prejudycjalnymi. Wspomniany sąd zmierza w szczególności do ustalenia, czy dyrektywa 2003/88 znajduje zastosowanie w przypadku urzędników oraz czy uznane w niej prawo do ekwiwalentu odnosi się wyłącznie do minimalnego prawa do corocznego urlopu w wymiarze 4 tygodni, czy też obejmuje ono również dodatkowe dni urlopu przewidziane w prawie krajowym.

¹ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299, s. 9).

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał, iż **dyrektywa 2003/88 znajduje zastosowanie co do zasady do wszystkich sektorów działalności, zarówno publicznych, jak i prywatnych**, w celu uregulowania niektórych aspektów organizacji ich czasu pracy. Poza tym, Trybunał uściślił, że o ile dyrektywa ustanawia wyjątki od jej zastosowania, o tyle wyjątki te zostały ustanowione wyłącznie w celu zagwarantowania właściwego funkcjonowania służb niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa, zdrowia, jak również porządku publicznego w przypadkach o wyjątkowej sile i skali. **W konsekwencji Trybunał odpowiedział, iż dyrektywa 2003/88 znajduje zastosowanie w przypadku urzędnika wykonującego w normalnych warunkach pracę strażaka.**

Trybunał przypomniał następnie, że ze wspomnianej dyrektywy wynika, iż każdy pracownik jest uprawniony do corocznego płatnego urlopu w wymiarze co najmniej 4 tygodni. Jednakże w przypadku ustania stosunku pracy faktyczne skorzystanie z corocznego płatnego urlopu nie jest już możliwe. Tymczasem właśnie ze względu na tę niemożność skorzystania z urlopu, dla takiego przypadku dyrektywa ustanawia prawo pracownika do ekwiwalentu pieniężnego, aby zapobiec sytuacji, w której skorzystanie przez pracownika z tego prawa, choćby w formie pieniężnej, jest wyłączone. W rozpatrywanym przypadku **Trybunał uznał, że przejście urzędnika na emeryturę prowadzi do ustania jego stosunku pracy. W konsekwencji Trybunał doszedł do wniosku, iż urzędnik, który przeszedł na emeryturę, ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego za coroczny płatny urlop, którego nie wykorzystał, ponieważ nie mógł wykonywać swoich funkcji z powodu choroby.**

Niemniej jednak Trybunał uściślił, że dyrektywa nie stoi na przeszkodzie zastosowaniu przepisów prawa krajowego przyznających urzędnikom dodatkowe prawo do płatnego urlopu, oprócz minimalnego prawa do corocznego płatnego urlopu w wymiarze 4 tygodni. W takim przypadku przepisy krajowe mogą nie przewidywać zapłaty ekwiwalentu pieniężnego, gdy urzędnik, który przeszedł na emeryturę nie mógł skorzystać ze wspomnianego dodatkowego prawa z tego względu, że nie wykonywał swoich funkcji z powodu choroby.

W tym względzie Trybunał przypomniał, iż dyrektywa ogranicza się do ustalenia minimalnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w odniesieniu do organizacji czasu pracy i nie narusza uprawnienia państw członkowskich do stosowania przepisów krajowych bardziej sprzyjających ochronie pracowników. Dlatego przepisy krajowe mogą ustanowić prawo do corocznego płatnego urlopu w wymiarze wyższym niż 4 tygodnie, udzielanego zgodnie z warunkami dotyczącymi uprawnienia do i przyznania takiego urlopu, ustalonymi we wspomnianych przepisach krajowych. W tym kontekście Trybunał stwierdził, że do państw członkowskich należy decyzja, czy przyznać urzędnikom dodatkowe prawo do płatnego urlopu oprócz minimalnego prawa do corocznego płatnego urlopu w wymiarze 4 tygodni i czy jednocześnie ustanowić na rzecz urzędników przechodzących na emeryturę prawo do ekwiwalentu pieniężnego, jeżeli nie mogli oni skorzystać ze wspomnianego prawa dodatkowego z tego względu, że nie wykonywali swoich funkcji z powodu choroby. Do państw członkowskich należy również ustalenie przesłanek przyznania takiego prawa.

Trybunał przypomniał wreszcie, iż zgodnie z niedawnym orzecnictwem², dyrektywa stoi na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego ograniczającemu, poprzez ustanowienie dziewięciomiesięcznego okresu przeniesienia, po upływie którego prawo do corocznego płatnego urlopu wygasa, prawo urzędnika przechodzącego na emeryturę do kumulacji ekwiwalentów pieniężnych za coroczne płatne urlopy, które nie zostały wykorzystane z powodu niezdolności do pracy. Trybunał uznał bowiem, iż okres przeniesienia musi gwarantować pracownikowi możliwość dysponowania, w razie potrzeby, okresami wypoczynku, które mogą zostać rozłożone, zaplanowane i dostępne w dłuższej perspektywie czasu i znacznie wykraczać poza czas trwania okresu rozliczeniowego, w odniesieniu do którego został przyznany. Tymczasem w rozpatrywanym przypadku okres przeniesienia wynosił 9 miesięcy, a więc był krótszy od okresu rozliczeniowego (który w tym przypadku wynosił 1 rok).

² Wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie [C-214/10](#) KHS AG przeciwko Winfriedowi Schulte, zob. również komunikat prasowy nr [123/11](#).

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106